

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan ~~večer~~, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim poteče ta mesec naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naročnino naprej plačajo.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Naše šolstvo.

„Unsere mittelschulen leiden an einer doppelten krankheit: oben an schwindsucht, unten an wassersucht.“

Prof. Dittes v drž. zboru, 14. decembra 1876.

Kar je znani pedagog Dittes rekel o naših srednjih šolah, velja tudi o naših ljudskih šolah. Vsakdo, ki se je količkaj zanimal za naše šolske razmere, prepričan je do trdnega, da je naša mladina preobložena z raznimi učnimi predmeti — in zategadelj se ne doseže to, kar je namen šole. Oglejmo si nekoliko naše ljudske šole. Otrok se mora učiti raznih predmetov in med temi tudi takih, ki mu malo ali prav nič ne koristijo. Temu je naj-

več kriv učni načrt: in dokler tega ne bodo spremenili, — tudi šolstvo ne bodo napredovalo. Mladina — in tu imamo sosebno kmetske otroke na ljudskih šolah v mislih — vaditi se mora po tem učnem načrtu v tacih predmetih, ki ne koristijo kmetu prav nič; drugi predmeti pa, ki so za kmeta velike važnosti, zanemarjajo se več ali manj; tako n. pr. umno gospodarstvo, sadjereja itd. Ako nam je tedaj za napredek našega šolstva in za napredek kmetijstva, moramo skrbeti, da se ta učni načrt spremeni in spremenjen tako dopolni, da bode ugaljal našim razmeram.

Učni načrt za razdeljene jednorazredne ljudske šole ukazuje, da naj se deca mimo družih potrebnih predmetov, kakor v branji, pisanji, računanji in veronauku, tudi še poučuje v risanju, naravoslovju, zemljepisju, zgodovini, petji in v telovadbi. Za risanje in telovadbo določene so štiri ure. Zemljepisje in zgodovina naj se poučujeta na podlagi berila. Glede risanja smo tega mnenja, da je na jednorazrednih ljudskih šolah po polnem nepotreben predmet. Kako je mogoče, da se otrok nauči risati, ko vendar še pošteno pisati ne zna! Tudi telovadba se nam ne zdi nikakor potrebna na kmetskih ljudskih šolah, vsaj kmetska deca tako dovolj telovadi na paši, polji itd. Ako pa pedagogi na vsak način zahtevajo, da se ta predmet obdrži, omeji se naj vsaj na jedno uro na teden. Petja udeležiti se mora vsak šolar. Kaj to koristi sosebno tistemu, ki nema glasu za petje, vedo morebiti samo tisti ljudje, ki so sestavili ta učni načrt. Mladina naj se pa tudi seznanji z zemljepisjem, zgodovino in naravoslovjem. Uboga nerazvita deca, kaj jej hočejo vse pedagogi utepsti v glavo! Deca, ki zna komaj brati in pisati, naj se izuri v teh predmetih, ki že zahtevajo nekaj duševni razvitek! A kje najdemo ta razvitek v duševno še nerazviti mladini? Nikakor se ne protivimo temu, da naj se deca pri branji raznih, v berilu nahajajočih se beril, ne seznanji z najvažnejšimi zemljepisnimi in

zgodovinskimi stvarmi — a samo to in nič več. Da otrok najvažnejše stvari vé, kakor razne dele sveta, nekoliko o Avstriji, najvažnejše dogodbe iz domače zgodovine, (na katero se žalibog po naših šolah premalo ozirajo) zadostuje po polnem. In še celo v teh stvareh morali bi poučevati le bolj odraščene in razvite šolarje. Upeljati pa bi se moral kot obligaten predmet nauk o kmetijstvu. Kar se naravoslovja zadeva, morali bi se najbolj ozirati na živali, kmetijstvu škodljive. Tako bode ljudska šola dosegla svoj namen, kmetijstvo bo napredovalo in z njim naše blagostanje. Kmet pa, ki bo v tacem duhu odgojen, ne bode se dalje protivil umno obdelovati svojo zemljo, rekše: Vsaj so tudi moji predniki tako obdelovali zemljo, in zemlja je vendar le rodila. Nasledek učnemu načrtu pa je, da zapusti mladeneč šolo, kljub temu, da jo je obiskaval celih osem let, — neveden in neomikan. —

Neizmerno važen pedagogičsk princip je, da se mladina vzgojuje na podlagi materinega jezika. Učni načrt zapoveduje: „Bei hinzutritt des unterrichtes in der zweiten landessprache ist an dem grundsätze festzuhalten, dass dieser unterricht in der ersten abtheilung der ersten klasse nur dann zu beginnen hat, wenn die schüler im lesen und schreiben der muttersprache einen sichern grund gelegt haben.“

V naših šolah pa se prične s poukom v nemškem jeziku že tedaj, ko otrok še ni po polnem trden v svojem materinem jeziku.

V četverorazrednih mestnih šolah poučujejo že v družem polletji učence prvega razreda v nemščini. Gotovo je, da se otrok v petih mesecih ne izobrazi toliko v svojem materinem jeziku, da bi se mogel poučevati že v drugem jeziku. Kadar pa pride tak otrok v srednje šole, ne zna niti slovenski niti nemški. Na račun našega materinega jezika šopiri se nemščina po naših četverorazrednih šolah ter ima povsod prednost. Za nemško branje določene so na takih šolah tri, za slovensko le dve uri, za nemški

LISTEK.

Asja.

(Povest. Ruski spisal Turgenjev, poslovenil J. P.)

II.

(Dalje.)

— Nikakor nesem pričakoval . . . v takem zakotji, jel sem . . .

Tudi mi nesmo pričakovali, pretrgal mi je on besedo: — kaj? tem bolje. Dovolite mi, da se vam predstavim: meni je ime Gagin, in ta je moja . . . umolknil je jeden trenutek: — moja sestra. A prosim, povejte, kako je vam ime?

Povedal sem mu, in začel se je razgovor. Zvedel sem, da potuje Gagin, kakor jaz, za zabavo, prišel je pred jednim tednom v mesto L. in ustavil se tukaj. Povem vam resnico, da se jaz le nerad seznanjam z Rusi v inostranstvu. Poznaval sem jih že od daleč po njih obleki, hoji, a najbolje po njih obrazu. Na prej samodovoljnim, prezirajočem, često celo zapovedujočem mojem obličji pokazal se je strah

in previdnost Oči so mi nemirno begale. . . . „Dragi moji! ali se nesem lagal jaz, ali se ne posmehujejo meni,“ govoril je ta posiljeni pogled. . . . Čez trenutek zadobil sem prejšnji pogum. Da, jaz sem se ogibal Rusov, a Gagin se mi je h krati prikupil. Na svetu so že taki srečni obrazi, katere vsak rad vidi: oni tako rekoč ogrevajo in gladijo. Gagin imel je tak obraz, mil, prikupljiv, z velikimi, mehkiimi očmi in kodrastimi lasmi. Govoril je tako, da, če bi tudi ne bili videli njegovega obraza, spoznali bi bili že po glasu, da se smeje.

Deklica, katero mi je predstavil za svojo sestro, zdela se mi je na prvi pogled jako neznatna. Bilo je nekaj posebnega na njenem zagorelem, okroglem obrazu z majhnimi očmi, skoro otročjima licema in črnimi svitlimi očmi. Bila je lepega života, a še ne po polnem razvita. Nič ni bila podobna svojemu bratu.

— Ali hočete iti k nam? rekel mi je Gagin: — saj smo se že dovolj nagledali Nemcev. Naši bi okna pobili in stole polomili, a Nemci so mirnejši. Kako ti misliš Asja, ali bi šli domov?

Dekle prikimala je z glavo.

— Midva bivava za mestom, nadaljeval je Gagin: — visoko gori v vinogradu v samotnej hišici. Gospodinja obljubila je pripraviti kislega mleka za večerjo. Zdaj se bo kmalu stemnilo, tem prijetnejše, in vi se pri mesečini prepeljete čez Reno.

Odšli smo skozi nizka mestna vrata (stari zidovi, obdajajoči mesto od vseh strani, so se že podirali). Prišli smo na polje; ko smo precej dolgo korakali poleg kamenite ograje, prišli smo do nizkih vrat. Gagin je odprl in odpeljal naju v hrib po strmej stezi. Na obeh straneh steze rastla je vinska trta; solnce je ravnokar zašlo in rudeči svit obseval je zelene trte, privezane na visokih kolih, in bele s črnimi poševnimi bruni preprežene zidove male hišice s štirimi okni.

— Tu je najino stanovanje! zaklical je Gagin, ko smo se približali hišici: — in gospodinja nam že nese mleka. Guten Abend, Madame! Koj prisedemo k jedi; pa prej še, pristavil je: — poglejte, kakšen lep razgled je tu!

Rezgled bil je v resnici lep in čudovit. Srebrna Rena tekla je pred nami mej zelenimi begovi. Videle so se vse hiše in ulice na rečinem bregu sto-

pravopis dve uri, za slovenski le jedna ura. Tako skrbe nam neprijazni Nemci za našo mladino! In ko se nam taka v nebo upijoča krivica godi, upije oholo nemštvo, da zatiramo mi Nemce!

Materni jezik in le materni je podlaga vsa-keršnej daljnej omiki. O tem so bili in so prepričani vsi pedagogi in tudi nemški, a tega nam neso hoteli nikdar priznati, boječ se, da bi bilo slovenstvo, ako se naš jezik zakonito spoštuje v šolah, izgubljeno za nemški moloh. Pa vsaj je britka in znana resnica, da ostanejo nekateri zakoni le na papirji. Le čujmo, kaj piše slavni Bonitz, ki je sestavil učni načrt za naše srednje šole: „Dass überall die muttersprache der schüler und ihre literatur gründlich und ausführlich gelehrt werde, bedarf gegenwärtig keiner rechtfertigung mehr, schwierig aber ist zu bestimmen, ob die schüler neben ihrer muttersprache verpflichtet sind, auch noch andere im reiche gangbaren sprachen zu erlernen“. In na drugem mestu govori Bonitz tako-le: „Von besonderer bedeutung ist der unterricht in der muttersprache; man braucht nur das ziel, welches demselben vorgesteckt ist, genau zu erwägen und die daraus sich ergebenden bedingungen zu folgern, um zu sehen, dass gerade dieser unterricht in seiner engen beziehung zu anderen seiten des unterrichtes einen günstigen erfolg erzielen kann“. Pri nas ravna se baš nasprotno. Mladina slovenska odgojuje se v tujem, nedomačem duhu; koliko so se že naši zastopniki trudili, da bi dobili Slovenci slovenske šole! ta naša stvar napreduje le počasi, in Bog si ga vedi, kdaj bomo dosegli ta svoj smoter. Že leta 1866 predlagal je pokojni dr. Jan. Bleiweis v kranjskem deželnem zboru, naj sklene kranjski deželni zbor zakon, po katerem se ustanovi učni jezik v ljudskih šolah, gimnazijah in realkah na Kranjskem: da bode v vseh ljudskih šolah slovenski jezik učni jezik, a nemščina naj se uči v glavnih šolah v 3. in 4. razredu kot zapovedan predmet itd.

In koliko smo od tedaj dosegli? Naša mladina odgojuje se še večinoma v nemškem duhu, na Koroškem germanizirajo slobodno ljudske šole: in vse na račun zatiranega, zaničevanega slovenstva!

Slovenske šole za Slovence, slovenščina naj bo obligaten predmet na vseh učiliščih po Slovenskem: to naj bo naša parola! H—k.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. marca.

Opustitev svobodnega pristanišča v Trstu je že določena stvar. Pogoji pa, katere stavi tržaško mesto v svoji spomenici, se ne dadé vsi izvršiti, ako bi tudi vlada bila pripravljena k največjim koncesijam. — V zadnji seji mestnega zbora tržaškega grajal je podžupan dr. Luzzato odločno tukajšnji pomorski urad, da je poslal vabilo k izvolitvi poverjenikov za skupno konferenco, zadevajočo opustitev svobodne luke, v nemškem jeziku ter je predlagal ta-le dnevni red: „Z ozirom

na to, da pomorski urad komuno v nemškem jeziku nagovarja, da bi volila poverjenike v konferenco, izraza mestni zbor svoje obžalovanje in nalaga upravnim organom poučiti pomorski urad, da v prihodnje komuna ne bode ozir jemala na dopise, ako neso pisani v italijanščini. Glede na nujnost današnje zadeve pa bode mestni zbor danes le volil, pridržujoč si izbevi ugled srenjskega jezika.“ — Vladni zastopnik je opravičeval postopanje pomorskega urada, ker je nemščina uradni jezik. Luzzato pa tega opravičenja ni priznaval. Na to se je poslednjega predlog skoro jednoglasno vzprejel. — Učimo se odločnosti od nasprotnikov!

Kazenskosodna preiskava zavoljo manifesta **galiških** ortodoksnih rabijev proti vodjem židovske naprednjaške stranke nadaljevala se bode tudi še po smrti rabija Schreiber-ja. Neresnično je bilo poročano, da je državno pravdnštvo še le po namigu iz Dunaja postopalo, nego je ono samo iz sebe poseglo v to zadevo. — V Stanislavu bil je namesto odstopivšega Kaminskega državnim poslancem voljen profesor Bilinski, katerega je sam predsednik zbornice dr. Smolka priporočal.

Moravski deželni zbor sklical se bode, kakor se čuje, v drugi polovici meseca avgusta; s tem zasedanjem končala se bode doba tega deželnega zbora. — Osrednje društvo moravskih učiteljev imelo je 27. t. m. v Prerovu mnogo obiskan zbor, v katerem se je sklenilo letošnje počitnice sklicati v Brn veliki shod učiteljev, ter te dni poslati deputacijo k deželnemu namestniku grofu Schönbornu, katera ga naj prosi, da ne vzprejme demisije deželnega šolskega nadzornika Prausek-a. Te dni dobila je Najvišje potrjenje deželna postava o obligatoričnim zavarovanji živine po Moravskaj; to postavo bode deželni odbor v štirih tednih uvédel.

Vnanje države.

V „Pol. Corr.“ nahaja se dopis iz **Petrograda**, kateri označuje stanje v Rusiji mirno. Govorice o najdenem dinamitu v Moskvi in o obširnih zaporih so neosnovane; zadnje se omeji le na pritvor znane Fiegnier-ce in zarote obtoženih čerkezskih častnikov polka Mingrelijskega. Revolucionarne proklamacije, ki so se jele v Moskvi izdajati, preteč, da se kronanje ne bode moglo izvršiti, in ki so jako pomanjkljivo in na slab papir tiskane ter se nabajajo le bolj osamljene, nemajo posebnega pomena. Izmed princev, ki bodo zastopali vladajoče rodbine pri kronanju, se deslej toliko za trdno vé, da dojdeta vojvoda Aostaški, kot zastopnik italijanske kraljeve rodbine in pa princ Valdemar, brat carice, kot zastopnik danskega dvora. Z velikim veseljem je baje ruski dvor in plemstvo vzprejelo vest, da se bode poleg avstrijskega nadvojvode Karol Ludovika udeležila slaslastnostij kronanja tudi visoka njega soproga Marija Terezija. Grof Voroncov-Daškov podal se je že 23. t. m. z vodjem svoje pisarne v Moskvo, da nadzoruje že storjene priprave.

Poverjeniki **srbske** skupštine, ki imajo jutri voliti metropolita, došli so že v Belgrad. Ako bi se škofje branili posvetiti novega metropolita, bode storil to patrijarh Angjelić. Potem se bodo v sinodi volili škofje. Mej kandidati za metropolitko dostojanstvo imenujejo se arhimandriti Theodorić, Mraović in Nestor. Ako se bosta škofa iz Niša in Šabaca še dalje upirala, hoče vlada postopati v smislu nove cerkvene postave ter ju odstaviti. — „Egyetertes“ popisuje v daljšem dopisu v kaj mračnih

bojah politični položaj v Srbiji. Mej drugim pravi, da hoté nekateri srbski listi po vsej sili osmešiti bavljenje princa Karageorgjevića v Cetinji. Ampak v Srbiji je to jako resna stvar, kajti mej nezadovoljneži raste od dne do dne stranka Karageorgjevićeva. Vsak opazujoči potnik lahko uvidi, da je v Srbiji zelo malo okrajev, kjer bi vlada trdno stala.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 30. marca. [Izv. dop.]

Ker sem čul jedenkrat v tržaški okolici ubrano umetno petje kmetskih fantov, ter primerjal to s petjem na Kranjskem, kjer se narodne pesni izgublajo, a namesto da bi jih nadomestovale umetne, se ukorenjuje in razširja uho žaleče kričanje, usililo se mi je vprašanje: ali bi ne imeli tudi po Kranjskem lahko kaj jednega? Vsaj po naših malih mestih bi morali imeti krepke zборе priprostih fantov in deklet. Najprvo dokazala je šišenska Čitalnica, da je tudi pri nas mogoče upeljati ubrano petje. S početkom tega leta je pa občeprijubljeni kaplan gospod M. Arko pričel v Loku mestne fante poučevati v petji. Podpiral ga je pri poučevanju učitelj g. Brnard. Vsak začetek je težak, o tem sta bila gospoda prepričana. A vsa čast gre učencem, ki so redno hodili k vajam trikrat na teden in bili vztrajni in pazljivi pri pouku, kateri je v začetku, kakor vemo iz lastne skušnje, kaj pust in dolgočasen. Pa trdna volja vse premaga! Napredovali so pevci in vse je bilo prijetno iznenadjeno, ko velikonočni ponedeljek kakih 30 pevcev stopi na oder loške Čitalnice. Tacega petja še ni bilo v Loku. Krepko in pogumno zapoje močan zbor Nedvedovo „Zvezno“ in potem „Byvali“. Občno in glasno ploskanje in odobravanje je sledilo petju, ki je bilo v resnici mogočno, ubrano in čisto, ter je delalo čast učitelju kakor tudi učencem. Fantje, le tako naprej, bodite vztrajni!

Po prvem nastopu smemo pričakovati, da bomo imeli v kratkem izvrsten stalen zbor, s katerim se bode Loka lahko ponašala. Nekaj moram še omeniti, ko pišem ravno o petji. Ponehalo je prejšnje uho žaleče ponočno petje po mestu. Tako je prav! Tedaj dvojni napredek v tako kratkem času!

Ko je potem še stara pevska garda zapela dve pesni, pričela se je igra „V Ljubljano jo dajmo“. Ker je igra sploh znana in večkrat igrana, nečem o njej pisati kamniške kritike, omeniti hočem le toliko, da smo bili z gospodičnami, posebno pa z Nežo, kaj zadovoljni. Gospodom bi pa priporočali malo bolj memoriranje in bolj premišljeno igranje ker smo imeli že priliko videti jih v enakih ulogah, ko so nas po polnem zadovoljili. Gosp. B. ima veliko naravnega in zdravga humorja, kar je že večkrat pokazal, pa njegov Pavle je bil včasih malo neotesan, kakersnega nam Ogrinec v svoji igri ne podaje.

 Dalje v prilogi.

ječega mesteca, in razprostirali se široko holmi in polja pred nami. V nižavi bilo je prijetno, v višavi še prijetnejše: posebno sem se čutil čistosti neba in sijajnej prozornosti zraka. Sveži in čisti zrak se je lahko in valovito pretakal, zares: še njemu je bilo prijetnejše na višavi.

— Izbrali ste si odlično stanovanje, rekel sem mu.

— Saj je je dobila Asja, odgovoril je Gagin: — no Asja, nadaljeval je: — pripravi se. Ukaži vse prinesiti semkaj. Večerjali bomo zunaj. Tu se godba bolj sliši. Ali ste že kedaj opazili, pristavil je obrnivši se k meni: — v bližini je valček zoprn, a čuda, v daljavi pa zaziblje v vas vse romantične strune.

Asja (njeno pravo ime je Ana, a Gagin imenoval jo je Asjo, dovolite, da jo tudi jaz tako imenujem), Asja odšla je v hišo in kmalu vrnila se je z gospodinjo, nesli sta obe veliko taso z loncem mleka, krožniki, žlicami, sladom, jagodami in kruhom. Usedli smo se k večerji. Asja odkrila je klobuk; njeni črni lasje, ostrizeni in počesani, kakor kacega dečka, padali so v debelih zavitkih po uše-

sih in vratu. S prva se me ja bala; Gagin jej je pa rekel:

— Asja, čemu se ga bojiš, saj ne grize.

Zasmejala se je, in kmalu govorila je že sama z menoj. Še nikoli nesem videl bolj živega bitja. Ne jeden trenutek ni bila mirna; ustajala je, tekala v hišo, in pritekala znova, pela poluglasna, in čudno se smejala: zdelo se mi je, da se ni smejala temu, kar je slišala, a raznim mislim, ki so jej rojile po glavi. Njene velike oči gledale so naravnost, svitlo in predrzo, včasih so se malo stisnile, in takrat bil je njen pogled nenavadno globok in mil.

Pogovarjali smo se kake dve uri. Dan je že davno pogasnil in večer, sprva ves ognjen, potem jasen in škrlatast, nazadnje bled in mračen, prelival se je tiho v noč, a naše pogovarjanje je še vedno trajalo mirno in krotko, kakor zrak, ki nas je obdajal. Gagin velel je prinesiti steklenico renskega vina, katero smo pili počasi. Godba se je še vedno slišala; njeni glasi bili so vedno slajši in milejši, prikazale so se luči v mestu in na reki. Asja je kar na jedenkrat povesila glavo, da so njeni kodri pali čez oči, utihnila je, potem pa vzdihnila, na

zadnje pa rekla, da hoče iti spat in odšla je v hišo; a videl sem, kako da je ona ne prižgavši sveče dolgo stala za zaprtim oknom. Mesec prikazal se je na nebu in njega žarki so se lepo lesketali po Reni; vse se je svetilo, potemnelo, spremenilo, še celo vino v naših brušenih kozarcih se je čarobno lesketalo, prijetna toplota puhtela je iz zemlje.

— Čas je iti, rekel sem: — če ne, še brodnika ne dobim.

— Čas je, ponovil je Gagin.

Šla sva v nižavo po stezi. Kar se začno valiti kamni za nama: Asja hitela je namreč za nama.

— Ali ne spiš? vprašal jo je brat, ona pa ni odgovorila niti besedice, in bežala je mimo naju. Poslednje že ugasujoče svetilnice iluminacije, prižgane od dijakov na vrtu gostilnice, osvetljevale so spodaj drevesno listje in dajali mu prazno in fantastično podobo. Asjo sva našla na bregu, razgovarjala se je z brodnikom. Skočil sem v čoln in poslovil se od svojih novih prijateljev. Gagin obetal me je obiskati drugo jutro, stisnil mi roko, in jaz podal sem svojo Asji; ta me je pa samo pogledala in prikimala z glavo. Čoln je odrinil in ponesel me

Ker je bila Čitalnica posebno mladine natlačena, mi skoraj ni potreba omeniti, da se je pričel živahen ples. Kdaj da se je nehal, vam ne povem, gospod urednik, da ne bodo vsi Ločani vedeli, kdaj smo šli spat.

Domače stvari.

— (Shod volilcev.) Vsled sklepa narodnega centralnega volilnega odbora je jutri dopoldne ob 1/2 11. uri v čitalnični dvorani shod volilcev I. razreda. Ker so volitve v mestni zbor velike važnosti in ker se je osobito v prvem razredu nadejati trdega volilnega boja, usojamo si vabiti p. n. gg. volilce I. razreda h kolikor možno mnogobrojnej udeležbi.

— (Včerajšnje poročilo o mestnem zboru) popraviti nam je glede g. dr. Zarnikovega govora. Passus: „Ako bi ti častniki plačevali davek v Ljubljani, bi to prišlo naši deželi in našemu mestu na korist, kajti plačevali bi tudi deželne in občinske doklade in naši dohodki bi se povišali, kar pa zdaj ni“ ima namreč izostati, ker ni bil govorjen in se je urinil le vsled našega poročevalca pomote.

— („Ljubljanskega Zvona“) četrta, za 12 stranij pomnožena številka, izide danes. Jako bogato in raznovrstno vsebino prijavimo v prihodnjem listu.

— (Kranjsko obrtno društvo) ima v ponedeljek 2. aprila ob 8. uri zvečer v gostilni „pri Lozarji“ svoj redni mesečni zbor.

— (Zanimljiva najdba.) Na ljubljanskem barji našli so zadnje dni nad tri metre dolg starinski hrastov čoln, kakeršni so znani pod imenom „Ein baum“. Ko voda upade, bodo ga izkopali.

— (Ogenj) nastal je včeraj proti polu noči v Medjatovej hiši v četrtem nadstropju, oziroma podstrešnem stanovanju. Stranka ondi stanujoča opazovala je že nekaj dnij, da so tla nenavadno topla, sinoči pa je čula nekako pokanje, dasi ni bilo čutiti nikakega smodu. Vznemirjeni ustali so stanovalci in poslali po požarno brambo, katera je tudi takoj dospela in udušila tleči ogenj. Ko so odstranili povprečni tram, nastala je tolika udrtnina, da je bilo moči s podstrešja pomenkovati se v tretje nadstropje. Uzrok zanetiv je baje slabo izpeljani dimnik.

— (Gledišče narodne Čitalnice novomeške v prostorih „prvega narodnega doma.“) V nedeljo 1. aprila 1883. — „Pol vina, pol vode.“ Vesela igra v jednom dejanji. Spisal Kosta Trifković, preložil Viktor Eržén. — „Zakonska sol.“ Kratkočasna igra v jednom dejanji. Preložil dr. Matija Prelog. — Med igro svira godba mestne in meščanske straže.

— (Vabilo.) „Celjsko učiteljsko društvo“ imelo bode dné 5. aprila t. l. svoje četrto mesečno zborovanje v celjske okoljske šoli. Vzpored: 1. Za-

pisnik. 2. Dopisi. 3. „O razvoji čuvstva za naravo“, govori g. J. Lopan. 4. „O telovadbi“, govori g. A. Brezovnik. 5. Poročila in nasveti. Začetek ob 11. uri predpoludne. K obilnej udeležbi vabi odbor.

VABILO v IZREDNI OBČNI ZBOR

telovadnega društva „Sokola“ v nedeljo dné 1. aprila t. l. dopoldne ob 1/2 11. uri v prejšnji društveni telovadnici (v Gradišči). — Spored razpravam: 1. Nagovor staroste g. dra. Ivana Tavčarja. 2. Poročilo o sklepih slavnostnega odbora za 600 letnico; poročila starosta g. dr. Ivan Tavčar. 3. Pomnoženje odbora za slavnost 600 letnice v Ljubljani. 4. Posamezni nasveti društvnikov. — Častiti gg. člani društva „Sokola“ prosijo se najljubše, da se blagovolé v mnogobrojnem številu udeležiti omenjenega zborovanja.

V Ljubljani, 24. marca 1883.

Odbor „Sokola“.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Petrograd 31. marca. Državni vestnik konstatuje dijaške nemire na gozdarskem zavodu v Varšavi že od novembra sem. Za tega delj so se početkom marca zaključila predavanja in kolovodje bili so izključeni. Ostali zahtevali so tudi izključenje, ker so jednakega mnjenja. Vsled tega bilo je 129 izključenih in samo 14 sme zopet obiskavati zavod, ako se predavanja zopet pričnó.

Harkov 31. marca. Mesto in predmestja so preplavljena, večina mostov poškodovanih, veliko nesreč, tudi nekaj ljudij je poginilo.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 20. marca.

(Dalje in konec.)

Po teh dogodkih, kateri so imeli namen izprazniti žepe Zabreda, nastal je presledek, a ne dolgo trajen, kajti kmalu dobil je Zabred od Jermana pismo, v katerem mu ta naznanja, da je moral zbežati iz Ljubljane v Linc in da bode Zabred sedaj kmalu po polnem odškodovan za vse denarje, katere je za špekulacijo s ponarejenimi bankovci izdal. Kmalu pa je prišlo drugo pismo, v katerem Jerman naznanja, da je moral bežati iz Linca v Gradec in da naj mu pošlje tja 200 gold. poste restante, kakor hitro dobi Jerman denar, dobi tudi Zabred takoj brez vseh ovir ves denar nazaj, kolikor ga je do sedaj izdal. Ta tolažba je zopet ohrabrila in premotila Janeza Zabreda, in poslal je takoj po pošti 200 gld. na naznanjeno addresso v Gradec.

Ludvik Kržišnik, imenovan navadno Bacín, kateremu nasproti se je Vindišar v pijanosti na vrtu

gostilnice pri Virantu bahal, kako se mu je posrečilo opehariti Zabreda, povedal je Zabredu vse in slednji je takoj uvidel, da so ga njegovi svetovalci nesramno goljufali. Najbolj sta žela pri tem Korbar in Vindišar, katera sta prigoljufani denar mej sabo delila, mej tem, ko je bil delež sodelavca učitelja Jakoba Žebreta, ki je imel nalogo, predstavljati deželne sodnije svetovalca, jako skromen, kajti Žebre dobil je le 100 gld., katere mu je Zabred uročil na ljubljanske južne železnice. Za drugi stotak opeharila sta ga njegova prijatelja Vindišar in Korbar za njegovim hrbtom. Gotovo je tedaj, da sta Vindišar in Korbar imela namen in ta namen tudi izvršila, da sta Zabreda ogoljufala za več nego 300 gld., Žebre pa za več nego 25 gld.

To dejanje pa ustanovi hudodelstvo goljufije po §§. 197, 198 in 200 k. p.

Vindišar in Žebre pa sta zatožena razen hudodelstva goljufije tudi hudodelstva tatvine. Predno je Zabred ovadil goljufijo sodniji, skušal se je z Jakobom Žebretom in Vindišarjem pobotati prijaznim potom in sešli so se vsi trije 9. decembra v Ljubljani in šli v gostilnico k „Bischoff Franzelau“ na dunajske cesti. V gostilnici, kjer so prav marljivo pili črno vino, sedel je Zabred pri mizi mej Vindišarjem in Žebretom, a komaj je učitelj Žebre odšel iz družbe, zapazil je Zabred, da mu je izginila listnica z 250 gld. Zabred za gotovo trdi, da je imel, ko je prišel v gostilno, listnico z denarji, in tudi še tedaj, ko je plačal; v družbi pa je bil le z Vindišarjem in Žebretom pri jednej mizi. Sklepati se sme, da sta mu Žebre in Vindišar, ki sta ga brezvestno za toliko sto goldinarjev ogoljufala, tudi v sporazumenjen 250 gold. ukrala, katero dejanje ustanovi hudodelstvo tatvine po §§. 171, 173 in 174 II. b. k. z.

Zatoženi Korbar pravi, da se je z Vindišarjem seznanil na Gradu, ko je bil slednji še paznik, on pa zaprt. Vindišar pravil mu je, da kmalu izstopi iz službe, ker ve za moža, ki zna denar delati. Ko bi Korbar za koga zvedel, ki bi kupil denar, naj mu to sporoči. Korbar je takoj rekel, da pri njem doma je tak neumnež. Ko je prišel domov, pravi Korbar, nadlegoval ga je Zabred neprestano, naj izve za človeka, ki zna denar delati; in ko mu je po dolgem melodovanju povedal, da bi utegnil v Ljubljani najti tacega gospoda, dal mu je Zabred takoj 20 gold. za pot. Korbar poiskal je Vindišarja in ga seznanil z Zabredom. Denarja, kolikor ga je dal Zabred, da je on (Korbar) jako malo dobil, tudi taji, da bi bil šel z Vindišarjem po tistih 200 gld. v Trst.

Korbar pravi nadalje, da je bil k temu prisiljen, kajti ko je prišel z Grada, ni imel kaj, da bi živel. A od Zabredovih denarjev dobil je on sam le malo, žela sta le Vindišar in Žebre. Izvedevši, da je Vindišar v pijanosti vse povedal, poslal je po kmetu Brolihu 20 gold. Kržišniku, katerih 10 gld.

po bistrej reki. Brodnik, veseli stavec, je z močjo upiral veslo v temno vodo.

— Zadel ste v mesečni stolp in ga razbili, zaklicala mi je Asja.

Povesil sem oči; okrog čolna podili so se črni valovi.

— Z Bogom, razlegal se je zopet njen glas. — Tedaj jutri, zaklical je za njo Gagin.

Čoln je obstal. Izstopil sem in pogledal okrog. Nikogar ni bilo videti na nasproti ležečem bregu. Mesečni stolp potegnil se je kakor zlat most čez reko. Prav kakor za slovo doneli so glasovi starinskega valčka. Gagin imel je prav, čutil sem, da so zatrepetale vse strune mojega srca. Šel sem domov čez temna polja, dihač čist zrak, prišel sem v svojo sobo ves ganen od sladkih muk brezpredmetnih in brezkončnih pričakovanj. Čutil sem se srečnega . . . A od česa sem bil srečen? Želel sem ničesar, mislil sem ničesar . . . In bil sem srečen.

Malo je manjkalo, da se nesem glasno smejal od prijetnih in veselih čuvstev; ulegel sem se v postelj in zatisnil sem oči, kar se domislil, da se celi večer nesem spomnil svoje trdosrčne krasotice

. . . „Kaj to pomenja?“ vprašal sem samega sebe: — „pa vsaj nesem zaljubljen?“ Zastavivši si to vprašanje, zdi se mi, zaspal sem, kakor dete v zibel.

III.

Drugo jutro, (bil sem se že v zbudil, ustal pa še ne), zaslišim ropot palice pod oknom in glas, iz katerega sem spoznal, da je Gagin, pel je:

„Ti spiš li? Gitaroj
Tebe razbužu.“

Hitro sem šel odpirat mu duri.

— Na zdravje, rekel je Gagin, ustopivši: — ne zamerite, da vas tako zgodaj nadlegujem: pogledajte kakšno jutro! Rosa se blišči, škrijanci pojó.

S svojimi kodrastimi lasmi, odkritim vratom, rudečimi lici, bil je svež, kakor jutro samo.

Oblekel sem se; šla sva na vrt, usedla se na klopico in velela prinesiti kave, ter začela razgovarjati se. Gagin razložil mi je svoje načrte za bodoče življenje; imajoč precejšnje promoženje in od nikogar odvisen, hotel se je posveti slikarstvu; obžaloval je, da se je prepozno vaditi začel, ter je potrtil mnogo časa po nepotrebnem; jaz sem mu tudi razložil svoje nzmere, povedal sem mu celo

vse skrivnosti svoje nesrečne ljubezni. Poslušal me je potrpežljivo, a kolikor sem opaziti mogel, posebnega sočuvstva k mojej strasti nesem vzbudil v njem. Vzdihiš dvakrat za menoj, predložil mi je Gagin, da naj grem pogledat njegove risarije. Bil sem brž pripravljen.

Asje nesva našla. Odšla je, kakor je povedala gospodinja, na razvaline. Kake dve vrsti od L. nahajajo se namreč ostanki starega fevdalnega gradu. Gagin razložil mi je vsa svoja risanja in slikanja. V teh slikarijah bilo je mnogo življenja in resnice, a nobena ni bila dovršena, delo se mi je zdelo površno in neverno. Povedal sem mu odkritosrčno svoje mnenje.

— Da, poprijel je besedo in izdihnil: — vi imate prav, vse je še jako slabo in nezrelo. Nesem se učil, kakor bi bilo treba, ta slovanska malomarnost vse skazi. Dokler sanjaš o delu, plavaš visoko kakor orel; zemljo bi vzdignil iz njenih tečajev; a ko se lotiš dela, pa kar oslabiš in se naveličaš.

Če bom imel zadosti potrpljenja, bo že kaj iz mene, mrmral je skozi zobe: — če pa ne — pa ostanem bojarski nevednež. Pojdiva rajši za Asjo . . .

Odšla sva.

(Dalje prih.)

je dal on, 10 gld. pa Vindišar. Kržišnik je denar tudi vzel, a ga vrnil.

Predsednik pl. Zhuber vpraša zatoženca, zakaj neso pustili Zabreda po prvej goljufiji, ampak so ga držali, kakor hudič dušo, na kar Korbar zatrjuje, da je le Zabred vanj silil, naj gleda, da dobi ponarejene denarje. On da je dobil jako malo; smetano od Zabredovih novcev pobrala sta Vindišar in „šomašter“.

Vindišar obstoji vse dejanje, a trdi, da ga je napeljal le Korbar, rekoč, da premore Zabred do 30.000 gld. in da ga ni nič škoda, ako se mu malo pušča. Korbar je trdil, da ako jih zasači sodnija, ne bo kazni velika, k večjemu tri tedne. Zabred mu je v Lattermanovem drevoredu, ko je Vindišar rekel: „Če boste mož, dobite ponarejeni denar!“, takoj stisnil dva petdesetaka v roko. V Trst šla sta s Korbarjem po denar in tudi za drugi Žebretu obljubljeni stotak prišel je Korbar, da so pismo pisali Zabredu, naj pošlje denar na Žebretovo sestro. Korbar je tudi uredil, da je Zabred v Gradec 200 gl. poslal itd.

Svojega svaka učitelja Žebreta Vindišar kolikor moči izgovarja. Ko je vinjen vse povedal Bacinu, prišel je Korbar k njemu. Ko je na njegovo opombo, da bode k večjemu tri tedne kazni, rekel Korbar, da utegne priti najmanj šest let, bil je tako žalosten, da se je hotel kar obesiti. Kržišnik je 20 gld. vzel, ali premalo mu je bilo; da bi bilo 100 gld., bi bil že molčal. A ko je Kržišnik poizvedel, da je Brolih malo vreden človek, vrnil je precej pri „Figabirtu“ 10 gold. in njemu (Vindišarju) iz tega denarja tudi goldinar, katerega mu je bil dolžan, 9 gold. pa je obdržal Kržišnik, potem pa prinesel v Dravljje, češ, da iz kupčije ne bo nič. Tatvino pri „Bischoffranzeln“ zatoženi odločno zanikava in meni, da je Zabred denar najbrže izgubil, ko je hodil iz gostilne pijan na stran.

Zatoženi Žebre na vprašanje predsednika, je-li kriv, odgovori, da ne in prične potem govor na gosпода „prezidenta“, v katerem pravi, da je hotel le preprečiti daljše goljufije svojega svaka Vindišarja, ko je tem goljufijam slučajno prišel na sled. 100 gl., katere mu je dal Zabred, da naj molči, smatral je le kot posojilo in hotel jih vrniti. V to svrhu pisal je, ko je bil še učitelj v Polhovem Gradcu in si tam od postranskega posla kot občinski tajnik prihranil nekaj novcev, naj pride Zabred v Ljubljano, da mu vrne denar, a ni ga bilo in potrošil je potem denar. Pozneje ga je dopeljal že do vrat c. kr. notarja dra. Rudeža, da bi napravila dolžno pismo o „posojenih“ 100 gold., ali Zabred ni hotel v pisarno. Za sodnijskega svetovalca, trdi Žebre, se ni izdal, o drugih, po Korbarji in Vindišarji izvršenih goljufijah ni nič natančnega vedel in tudi od denarja niti krajcarja dobil.

Odločno odbija Žebre zatožbo zaradi tatvine, ker je odšel iz gostilne, ko je Zabred še listnico imel, in račun poravnal pozneje.

Poškodovani Zabred pravi, da je slišal, kako so že ljudje obogateli s ponarejenim denarjem. Žel je postati bogat tudi on sam. Korbar ga je napeljal k vsemu temu in šel je stotak na stotakom. O Žebretu pravi, da je vedno trdil, kako velik gospod da je in kakšno moč da ima. Kržišnik ga je naročil pismeno k Tavčarju v kavarno in mu pripovedoval, da ga goljufajo. Dal je Kržišniku dva goldinarja, da se ga je znebil. Pisem, pravi Zabred, dobil je toliko, da bi jih bilo poln koš, ko bi jih bil spravljaj, a Korbar mu je naročil, naj vsa pisma takoj uniči.

Priča L. Kržišnik, vulgo Bacin, izpové, da mu je Vindišar o goljufivem ravnanji napram Zabredu pripovedoval in on to Zabredu sporočil. Učitelja, ali „londrotha“, hotel je priča Bacin nekoliko protežirati, češ, naj se Zabred z njim z lepa poravna. Na sv. Roka dan, pravi priča, da so mu dali res dvajset srebrnih goldinarjev, ali on da jih je vrnil, ker se ni hotel pajdašiti s takimi ljudmi.

Zasliši se potem še nekaj manj važnih prič in prebere se dolga vrsta spisov, na kar predsednik dokazilno obravnavo sklene. Dr. Moschè, kot zagovornik Žebreta, branil je v izvrstnem, nad uro tra-

jajočem govoru nekrivdo svojega klijenta. Obsodbo smo že priobčili.

Račun

o dohodkih in stroških za Jurčičev spomenik.

Dohodki.

1. V blagajnici je ob zadnjem računu bilo prebitka:	
a) naloženih pri obrtniškem društvu v Ljubljani	980 gld. — kr.
b) gotovine	26 „ 80 „
c) srečka ljubljanskega posojila št. 50.026	20 „ — „
Vsega vkup	1026 gld. 80 kr.
2. Nabranih	35 „ 50 „
3. Društvo sv. Mohorja v Celovci daruje za svečanost	25 „ — „
4. Za prodani I. zvezek Jurčičevih zbranih spisov	202 „ — „
5. Obresti od naloženega denarja	61 „ 20 „
Vsega vkup	1350 gld. 50 kr.
Ako se odštejejo stroški	1262 „ 48 „
kaže se prebitka	88 gld. 02 kr.
od katerega je pri obrtniškem društvu v Ljubljani na knjižico št. 320 B naloženih	65 gld. — kr.
v blagajnici je gotovine	3 „ 02 „
in srečka ljubljanskega posojila št. 50.026	20 „ — „
Vsega vkup	88 gld. 02 kr.

Stroški.

1. Dedičem kupnino, da se smejo izdati Jurčičevi spisi	50 gld. — kr.
2. Tisk in korektura I. zvezka Jurčičevih spisov (2000 izvodov)	670 „ 60 „
3. Vezanje I. zvezka Jurčičevih spisov	69 „ 89 „
4. Plošča in nje postavljanje	62 „ — „
5. Za svečanost se je potrosilo	391 „ 62 „
6. Cvetice na grobu in lepšanje groba	17 „ 62 „
Poštnina	— „ 75 „
Vsega vkup	1262 gld. 48 kr.

V Ljubljani, 31. decembra 1882.

Dr. V. Zarnik,
predsednik.

Dr. Jos. Staré,
blagajnik.

Umrli so v Ljubljani:

28. marca: Roza Konšek, gimnazijalnega profesorja žena, 62 let, Mestni trg št. 17, za otrpnenjem srca. — Marijana Jordan, krojačeva hči, 10 minut in Jožef Jordan, krojačev sin, 3 ure, Stari trg št. 11, oba za slabostjo. — Jožef Rotter, krojač, 58 let, Kolodvorske ulice št. 6, za spridenimi jetrami. — Janez Skaler, gostač, 80 let, Kravja dolina št. 11, za pljučnim oedemom.

Tujci:

30. marca.

Pri **Slonu**: Deak iz Trsta. — Maus is Brežic. — Karg iz Trsta. — Pri **Malič**: Kaiser z Dunaja. — Weiss iz Budimpešte. — Rott z Dunaja. — Toplak iz Celja. — Lautner z Dunaja. —

Dunajska borza

dné 31. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 65 kr.
Srebrna renta	78 „ 75 „

Vožni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. junija naprej.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	6:45 zvečer	7— zjutraj	9— zvečer	1:30 popol.	—
Mürzzuschlag	10:4 „	10:16 „	1:57 po noči	5:27 „	—
Gradec	12:1 po noči	12:48 popol.	6:10 zjutraj	9:35 zvečer	10:35 dopol.
Maribor	1:21 „	2:14 „	8:20 „	11:41 po noči	2:20 popol.
Celje	2:43 „	3:42 „	10:27 dopol.	1:50 „	5:34 „
Laški Trg	—	3:59 „	10:43 „	2:6 „	5:56 „
Rimske Toplice	—	4:11 „	10:54 „	2:17 „	6:13 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:34 „	11:35 „	2:43 „	6:47 „
Ljubljana	4:45 „	6:2 zvečer	1:28 popol.	5:45 zjutraj	10— „
Postojna	6:3 „	7:43 „	3:37 „	7:53 „	1:33 po noči
Nabrežina	7:44 „	9:28 „	5:46 „	10:3 dopol.	5:11 zjutraj
Trst Prihod	8:10 „	9:54 „	6:21 zvečer	10:38 „	6— „

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8— zvečer	6:40 zjutraj	10:5 dopol.	6— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42 „	7:14 „	10:55 „	6:49 „	9:44 „
Postojna	10:13 „	9:12 dopol.	1:47 popol.	9:19 „	1:53 po noči
Ljubljana	11:28 po noči	10:45 „	3:44 „	12:10 po noči	5:25 zjutraj
Zidani Most	12:46 „	12:36 popol.	5:36 „	2:25 „	8:15 „
Rimske Toplice	—	12:49 „	5:48 „	2:39 „	8:33 „
Laški Trg	—	1:1 „	5:59 „	2:52 „	8:50 „
Celje	1:28 po noči	1:19 „	6:19 zvečer	3:15 „	9:19 dopol.
Maribor	2:53 „	2:50 „	8:30 „	5:55 zjutraj	12:52 popol.
Gradec	4:20 zjutraj	4:25 „	10:55 „	8:20 „	4:35 „
Mürzzuschlag	6:30 „	6:49 zvečer	2:2 po noči	11:46 dopol.	9:30 zv. Prih.
Dunaj Prihod	9:40 dopol.	10— „	6:32 zjutraj	4:50 popol.	—

Zlata renta	98 „ 70 „
5% marcna renta	92 „ 90 „
Akcije narodne banke	832 „ — „
Kreditne akcije	322 „ 10 „
London	119 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 47 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „
Nemške marke	58 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864.	100 „ 167 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 „ 60 „
Ogrska zlata renta 6%	120 „ 35 „
„ „ 4%	89 „ 95 „
„ papirna renta 5%	87 „ 80 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 113 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117 „ 75 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 „ 50 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ — „
Kreditne srečke	100 gld. 170 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ — „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 118 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225 „ 75 „

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonas v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, plešcih, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Trgovina sukna, platna i rubija **M. Bastačić-a** u Zagrebu treba za prvo mjesto

jednog pomočnika,

koji je dobar prodavalec, a viešt u govoru i pismu, slovenskom i njemačkom jeziku. (185—2)

Strojarnica s stanovanjem

daje se po **Sv. Jurji** pod ugodnimi pogoji v **najem** na **Stari šrang št. 1 pri Vrhniki**. Pogoji zvedo se pri posestniku v istej hiši. (147—2)

Mnogovrstna, zanesljivo kaljiva

semena

priporoča po najnižji ceni

Ivan Perdan,

trgovec v Ljubljani.

(154—3)

Št. 70.

(180—2)

Nadučiteljska služba.

Na dvorazrednej, v IV. plačilnej vrsti stoječej ljudske šoli pri Malej Nedelji je od **1. novembra t. l.** razpisana nadučiteljska služba.

Nemškega in slovenskega jezika po polnem zmogni prositelji naj uložijo svoje prošnje do **konce maja t. l.** pri krajnem šolskem svetu pri Malej Nedelji.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dné 23. marca 1883.

dobi **samo naravnost** iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (50—10)

100 gld.

za posredovanje tistemu, kdor mi do Sv. Jurija preskrbi
ugodne prostore za moje trgovino na obljudenem
kraj v Ljubljani.

Ponudbe, z znamko „J. B. 100“, prejema upravni-
štvo „Slovenskega Naroda“. (176—4)

Hiša v Spodnji Šiški na prodaj

pri veliki cesti na lepem prostoru, z 1 nadstropjem, z ve-
likimi kletmi in drugim pohištvo. Več kot 50 let je že tu
znana gostilna. Tudi polje in travniki se prodajo. —
Več se izve pri upravnštvu „Slov. Naroda“. (158—3)

GAŠPAR KRIŽNIK,

narodni trgovec v Motniku (Mötnig)
na kranjsko-štajerske meji,
ima na prodaji:

Dober kranjski brinjevec, liter po 1.50.
Brinjev cvet „ „ 2.50.
Kranjski slivovec „ „ —.80.

Bleiweis-ove „Novice“,

letnike od l. 1745. do l. 1848. in od l. 1845. do l. 1858,
po 2 gld. letnik.

Slovenske pripovedke iz Motnika
po 10 kr. (108—4)

Vse pošilja po poštne povzetji.

FRANC ŽELEZNIKAR, krojač v Ljubljani,

se zahvaljuje svojim p. n. naročnikom za do zdaj mu
izkazano obilo zaupanje ter se priporoča tudi še v
prihodnje za izdelovanje oblek po najnovejših
pariškkih journalih. — Za p. n. naročnike ima
tudi razno blago po najnovejših vzgledih na
razpolaganje. (186—1)

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni,
iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečah po 4¹/₂ kilo prave vsebine (ne brutto
5 kil za netto-težo) z všteto poštarino in zamo-
tanjem po poštne povzetji: Avst. vr. gld. 3 25

Rio, močen	3.60
Domingo, okusen	3.75
Santos, jako močen, lep	4.10
Java, svetlozelen, droben, močen	4.45
Cuba, temnozelen, jako droben, močen	4.20
Java II., zlatorumen, jako droben, omle- den	4.60
Java I., zlatorumen, jako fin	4.75
Perl-Mocca, fin, zdaten	5.30
Ceylon, modrozelen, plemenit	5.40
Ceylon, Perl., izredno fin	5.85
Menado, jako finega okusa	6.45
Mocca, pravi arab., lepodišeč	

Priporoča se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vse
čiharne vrste kave so preresetane in izbrane, tedaj
proste prahu in črnih zrn. — O realnosti mojih
pošiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša
priznanja. (153—3)

Neposredni kup — največja varčnost!

Išče se

oženjen krčmar na račun,

ki more uložiti varščino, za gostilnico s prenočiščem, ležečo
ob dolenski cesti, dve uri od Ljubljane, preskrbljeno z
vso hišno opremo in zdatnim hlevom. Ako želi, odda se
mu tudi lahko nekaj zemlje. (182—3)

Natančneje se izve pri upravnštvu tega lista.

Semena.

Po najnižji ceni se dobivajo mnogovrstna za-
nesljivo kaljiva semena, kakor: velikanska živinska
pesa, rumena in rudeča, okrogla in dolga; travina,
poljska in vrtna semena in gips za deteljo.

Poštna naročila se hitro izvršujejo, kakor se tudi
druga semena brez ozira na dobiček preskrbijo pri

Peter Lassnik-u,

(96—7) trgovcu in posestniku v Ljubljani.

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohištveni barvar. Izdelo-
valec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrikacija

oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana, (113—6)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

C. kr. privilegij za zbolj- šanje šivalnih strojev.

IVAN JAK,

Ljubljana, Marije Terezije cesta, hotel „Evropa“.

Zaloga raznovrstnih šivalnih strojev

za rodovine in rokodelce, za rabo vsakega potrebnemu šivanju.

Izdelovalnica strojevih stopal in posameznih delov.

Zaloga šivank, cvirna in olja.

Vsak pošten trgovec, šivilja ali privatna oseba dobi proti

prav malej doplači na mesečne obroke v znesku 5 gld.

njegovim zahtevam primeren šivalen stroj; poročstvo dajem na 6 let in zastonj
poučujem. (177—2)

Tudi ne pri meni kupljene šivalne stroje popravljam.

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim
uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, krovičen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na
glavi in bradi, pege, žolnine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo
milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega
druzega mila iz smole, ki se v trgovini nabaja, razlikuje. — Da se prekanjeju
izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole, ki se pazi na
znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so
inozemski ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepreprečno kosmetično milo za umi-
vanje in kopanje pri vsakdanji rabi služi

Bergerjevo glicerina-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (44—6)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zašlogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl.
Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J.
Warto. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu
D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

Filip Zupančič,

stavbinski mojster,

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16,

priporoča se prečastiti duhovščini in cerkvenim uradom, slavnim župan-
stvom, čestitim hišnim posestnikom in slavnemu občinstvu v izdelova-
nje načrtov in proračunov vsacega v stavbinsko stroko spadajočega
dela, kakor tudi za izvršitev raznih stavb in poprav pri poslopih. Vsa
dela izvršuje solidno, hitro in po ceni. (51—7)

Dosežena ozdravljenja

jetične bolezni, občne slabosti, slabega prebavljenja in teka,
kašlja, bolezni v grlu, želodci, prsih in pljučah z Ivan Hoff-
ovimi sladnimi preparati, z jedino pravim Ivan Hoff-ovim
sladnim zdravstvenim pivom, sladno zdravilno čokolado in slad-
nimi bonboni, kateri preparati so dobili že 58 odlikovanj; jedino
pravi in zdravilni le, če so v modrem papirji in če imajo na
znamki izumiteljevo sliko.

C. kr. dvornemu založniku glavnih suverenov Evropskih, gospodu Ivanu
Hoff-u, kr. komisijskemu svetovalcu, posestniku zlatega križca za zasluge
s krono, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji; tovarna:
Grabenhof, Bräunerstrasse 2, comptoir in fabriška zaloga:
Graben, Bräunerstrasse 8.

Vaše blagorodje!

Berlin, 31. oktobra 1882.

Ko se najiskrenejše zahvalujem izumitelju Iv. Hoff-ovih sladnih izleč-
kov, evropsko slavnemu dvornemu založniku mnogih vladarjev, g. Iv. Hoff-u
v Berlinu, storim to zato, ker mi je z njegovo srečno iznajdbo sladnega
zdravilnega piva rešil življenje. Jedno leto je že temu, da sem občutil v
prsih neko težo, ki me je hotela končati. Vedno opasneje mi je bilo. Ko se
je moj zdravnik vsestransko trudil olajšati mi trpljenje, svetoval mi je sled-
njič, da naj opustim vsa doslej uporabljana zdravila in da naj poskusim s
sladnim izl čkom Iv. Hoff-ovim. Prav z upadlim upanjem pričel sem z na-
svetovanimi zdravili.

Pa jedva je preteklo mesec dni, ko je bil že moj život kar izpre-
menjen; novo življenje mi je vzhajalo, občutil sem nepopisljivo olajšanje,
kakor nikdar prej svojo dolgotrajno boleznijo. Naravno, da sem nastavljal
zdravilo. — Hvala Bogu, sedaj sem zdrav! Poleg svojemu zdravniku za-
hvaljujem se le Iv. Hoff-u za svoje zdravje. Naj bi še dolgo dolgo časa
deloval v prid trpečemu človeštvu!

W. Ziegenbein, zasebnik, Unter den Linden 78.

Cene pravemu Iv. Hoff-ovemu sladnemu zdravilnemu pivu: 13 steklenicam
6-06 gld., 28 steklenicam 12-68 gld., 58 steklenicam 25-48 gld. —
Od 13 steklenic više prosti dovoz v hišo. Pošljano izven Dunaja: 13 ste-
klenic 7-26 gld., 28 steklenic 14-60 gld., 58 steklenic 29-10 gld.; 1/2 kile
sladne čokolade I. 2-40 gld., II. 1-60 gld., III. 1 gld. (Pri višjih množinah
rabat.) — Sladnih bonbonov zavitek 60 kr. (tudi 1/2 in 1/4 zavitka). Izpod
2 gld. se ničesa ne razpošilja.

Glavne zaloge v Ljubljani: P. Lasnik, trgovec; v Celji: J. Kupferschmid;
v Mariboru: F. P. Hollasek; v Gorici: G. Christofletti; v Reki: N. Pavačić;
v Puči: J. Kasimir, V. Seilischegg; v Trzinu: F. Reitharek in pa po vseh
večjih lekarnah po deželi. (26—12)